

१२४

संस्कृत

महाराष्ट्र संस्कृत नाम.

६९८/संस्कृत. ३३४

(1)

श्रीचक्रद्विमेवसिंहद्वये ॥ रामाचार्यअणा अछु ने पांचिरोधि असे

॥ श्रीपद्मारसहस्रनामा ॥

वाहिनाटकरणारचरिं जीवनाकु अछु रे ॥ श्रीचक्रद्विमेवसिंहद्वये ॥
गंधसमग्रपत्रे

(2)

श्रीगणेशं भजे ॥ हितं कैलासनिलये प्राणेशं लोकशंकरं ॥ उवाच शंकरं गौरी जगद्धितचिकार्षया ॥ १ ॥ पार्वत्युवाच ॥ देवदे-
वजगन्नाथभक्तानुग्रहकारक ॥ एतामिहांपरंचैकंदुःखदरिद्रनाशनं ॥ २ ॥ कथयस्व प्रसादेन सर्वतोसिद्धिगह्वरो ॥ स्तो-
त्रं दानं तपो वापि सर्वकामफलप्रदं ॥ ३ ॥ ईश्वर उवाच ॥ मार्तेन्दुनेत्रो देवो मल्लारिरहमेव हि ॥ तस्य नाम सहस्रं ते वदामि शृणु
भक्तितः ॥ ४ ॥ सर्वलोकांर्तिशमनं सर्वसंपत्प्रदायकं ॥ पुत्रपोत्रादिफलदं स्वर्गमोक्षप्रदं शिवं ॥ ५ ॥ ईश्वरोऽस्य ऋषिः शान्त-
भृंदोऽनुष्टुप् प्रकीर्तितं ॥ मल्लारिर्ह्यलसायुक्तो देवता त्रिसप्तिरिता ॥ ६ ॥ सर्वपापक्षयद्वारामल्लारिप्रीतये नमः ॥ समस्तपुरु-
षार्थस्य सिद्धये विनियोजनं ॥ ७ ॥ मल्लारिर्ह्यलसानाथो मेगनाथो महीपतिः ॥ मैरालः स्वङ्गराजश्चेत्यमीभिर्नाममंत्रकैः ॥ ८ ॥
एते नमो तैरो मायैः करयोश्च हृदि दिषु ॥ न्यासषट्कं पुरा कृत्वा ध्यात्वा नो मा वलिं जपेत् ॥ ९ ॥ ईश्वराय ऋषये नमः मूर्ध्नि अनु-
पृच्छंसे नमः मुखे ॥ ह्यलसायुक्तमल्लारये देवताये नमः हृदये ॥ श्रीमल्लारिप्रीतये विनियोगः ॥ ॐ मल्लारये नमः हृदयाय
नमः ॥ ॐ ह्यलसानाथाय नमः शिरसे स्वाहा ॥ ॐ मेगनाथाय नमः शिष्यायै वषट् ॥ ॐ महीपतये नमः कवचाय हुं ॥ ॐ मै-
रालाय नमः नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ॐ स्वङ्गराजाय नमः अस्त्राय फट् ॥ इति मंत्रैरंगुष्ठदिषु हृदयादिषु च न्यस्य ॥ ध्यायेन्मल्लारि-
देवं कनकगिरिनिभं ह्यलसाभूषितां कंबुताश्वत्थद्रुहस्तं विबुधबुधगणैः सेव्यमानं कृतार्थैः ॥ युक्ताघ्रिंदैत्यमूर्ध्नाऽमरुवि

॥ १ ॥

७
 भवः रूपालुर्विश्वात्माधर्मपुत्रार्तिभीतिहा ॥ १५ ॥ रुद्रोद्ययज्ञः श्रीकंठः पंचवक्त्रः सुखैकभूः ॥ प्रजापालो विशेषज्ञः श्वतुर्वक्त्रः
 प्रजापतिः ॥ १५ ॥ स्वङ्गराजः सपासिंधुर्मल्लसेन्यविनाशनः ॥ अद्वैतः पावनः पातापराथैकप्रयोजनं ॥ १६ ॥ ज्ञानसाध्यो मल्ल
 हरः पार्श्वस्थमणिकामुरः ॥ अष्टधाभजनप्रीतो भर्गो मन्मथचेतनः ॥ १७ ॥ महीमयमहामूर्तिर्महीमयलसतनुः ॥ उल्लो
 लस्वङ्गो मणिहामणिदैत्यरुतस्तुतिः ॥ १८ ॥ सप्तकोटिगणधीशमंगनाथो महापतिः ॥ महातनुः स्वङ्गराजो मल्लस्तोत्रवरप्र
 दः ॥ १९ ॥ प्रतापिदुर्जयः सेव्यः कलाचान्निश्चयं जक्रः ॥ स्वर्णचणोद्गुताकारः कार्तिकेयो मनोजवः ॥ २० ॥ देवदत्तसकरपूर्णो मणि
 स्तोत्रवरप्रदः ॥ २१ ॥ सुरार्चितो राजा शंकरो भूतनायकः ॥ २२ ॥ शक्तिः शशितर्कज्ञानः पवित्रः पुण्यपूरुषः ॥ अग्निपुष्टिप्रदः पू
 ज्यो दीप्यमानः सुधाकरः ॥ २३ ॥ भारी सुमंगलः श्रेयानुपुण्यमूर्तिर्यसोमनुः ॥ जगद्गीतिहरो हसीशरणगतभीतिहा ॥ २४ ॥ मल्ल
 द्वेषमणिद्वेषास्वङ्गराजलसापतिः ॥ आधिहव्याधिहव्यालीलायुः प्रेमपुरप्रियः ॥ २५ ॥ सरापुष्टो निधीशगम्यः सुधाभावि
 तितप्रदः ॥ ईशानः सत्रयो जाप्यो भजल्लामप्रदः परः ॥ २६ ॥ अनर्घ्यः शंभुर्गतिघ्नो मैरालः पशुपालकः ॥ गंगाप्रियो जगत्त्रा
 तास्वङ्गराज नयकोविदः ॥ २७ ॥ अगण्यो वरदो वेधा जगन्नाथः सुराग्रणीः ॥ गंगाधरोद्गुताकारः कामहा कामरो मृतं ॥ २८ ॥ त्रि
 नेत्रः कामदमनो मणिमल्लदयाद्रहन् ॥ मल्लदुर्मतिनाशंघ्रिर्मल्लासुररुतस्तुतिः ॥ २९ ॥ त्रिपुरारिगणध्वक्षो विनीतो मुनि

सि

(५)

पूरंगौरस्तधीः कार्यकर्तास्तथाध्वरः ॥ ४३ ॥ तुष्टिप्रदस्तमोहंता नादलुब्धः स्वयंविभुः ॥ सिद्धनाथो योगनाथो मंत्रोद्धारो
गुरुप्रियः ॥ ४४ ॥ भ्रमहा भगवान्भव्यः शस्त्रधृक् क्षालिताश्रुभः ॥ अश्वारूढो वृषस्कंधो धृतिमान्वृषभध्वजः ॥ ४५ ॥ अ-
वधूतः सदाचारः सदातुष्टः सदा मुनिः ॥ वदान्यो ह्यालमानाथः स्वदेराः रामवान्यतिः ॥ ४६ ॥ अलेखनीयः संसारी सारस्व-
यभिपूजितः ॥ सर्वशास्त्रार्थनिपुणः सर्वमायान्वितो रथी ॥ ४७ ॥ हरिचंदनलिप्तांगः सिंदूरं कृतसत्तनुः ॥ कस्तूरीशोभित-
तुदः कुंकुमागुरुलितकः ॥ ४८ ॥ अमोघो वरदः शेषः शिवनाथो जगद्धितः ॥ भस्मांगरागः सुकृती सर्पराजो तृतीयकः ॥ ४९ ॥
बीजाक्षरं मंत्रराजो मृत्कूर्चोत्तिबालकः ॥ ५० ॥ मयदंष्ट्रिनिवारणः ॥ प्रियंवदो महारावो मृत्सुखं नरनाथो महाप्राज्ञो जय-
वान्सुरपुंगवः ॥ धनराट् शोभद्दंष्ट्रः सुसैन्यो हेममालिकः ॥ ५१ ॥ आत्मारामो वृष्टिकर्त्तनरो नारायणः प्रियः ॥ प्राणस्थो
जयसन्तापो मेघस्थो मेघशब्देवान् ॥ ५२ ॥ सुश्राव्यशब्दः सत्सयस्तीर्थगमसी सुपुण्यदः ॥ भैरवो गगनाकारः सारमेयसमा-
कुलः ॥ ५३ ॥ मायाणवमहासेतुर्मल्लासुरस्तस्तुतिः ॥ त्र्यंबको महाधैर्यो दशहस्तो हनुतंकरः ॥ ५४ ॥ गुर्वर्थदः सतां नाथो दश-
वक्त्रवरप्रदः ॥ सत्क्षेत्रवासः सद्दुष्टो भूरिदो भयभंजनः ॥ ५५ ॥ कल्पनारहितः कल्पः सज्जीरुतधनुर्धरः ॥ क्षीराणवमहा-
क्रीडः सप्तसागरसद्गतिः ॥ ५६ ॥ सप्तलोकसदावासः सप्तपातालवासस्तुते ॥ प्रलयोऽग्निजटोत्कृष्टः शर्वस्त्रिभुवनेश्वरः ॥ ५७ ॥

कः ॥ मणिमल्लवधोद्विक्तो धर्मपुत्रप्रियंकरः ॥ ७ ॥ मणिकामसुरसंहर्ता विष्णुहृत्यनियोजकः ॥ अक्षरो मातृका रूपः पि
 शाचगणमंडितः ॥ ७ ॥ चामुंडानवकोटीशः प्रधानं मातृकापतिः ॥ त्रिमूर्तिमातृकाचार्यः सांख्ययोगोष्भैरवः ॥ ७ ॥
 मणिमल्लसमुद्रतविश्वपीठनिवारणः ॥ हंफडौषड्पद्मारोयोगिनीचक्रचालकः ॥ ७ ॥ त्रयीमूर्तिः सुरारामस्त्रिगुणो
 मातृकामयः ॥ चिन्मात्रो निर्गुणो विष्णुर्वैष्णवो गुणान्वितः ॥ ७ ॥ स्वहो हततनुः सोहं हंसरूपश्चतुर्भुजः ॥ पद्मोद्ग
 यो मातृका रथो योगिनीचक्रपालकः ॥ ७ ॥ जन्ममृत्युजराहीनो योगिनीचक्रनायकः ॥ आदिसोद्यागमाचार्यो योगि
 नीचक्रवल्लभः ॥ ७ ॥ सर्गस्थितं तत्सुहृद्दीप्तकादशशरीरवान् ॥ आकारवान्हरिर्धाता शिवलिंगार्चनप्रियः ॥ ७ ॥
 प्रांशुः पाशुपताचार्यो हितभुग्यज्ञपूरुषः ॥ ब्रह्मण्यदेवो गीतज्ञो योगमायाप्रवर्तकः ॥ ८ ॥ आपडुक्षराणां गुष्ठो गंगामौलिः
 पुराणवित् ॥ व्यापी विरोधहरणो भारहारी नरोत्तमः ॥ ८ ॥ ब्रह्मादिवर्णितो मारः सुरसंधमनोहरः ॥ विशंपतीर्दिशां नाथो
 वायुवेगो गवांपतिः ॥ ८ ॥ अब्रूपी रथि वीरूपस्तेजो रूपो नृनिलः ॥ आकाशरूपी नादज्ञो रागज्ञः सर्वगः स्वगः ॥ ८ ॥
 अगाधो धर्मशास्त्रज्ञो ह्येकराष्ट्रिर्मलो विभुः ॥ धूतपापो गीर्णविषो जगद्योनिर्विधानवित् ॥ ८ ॥ जगत्प्रिता जगद्धंभु
 र्जगद्धाता जनाश्रयः ॥ अगाधो बोधवान्चोद्गाता मरूपी हतासुरः ॥ ८ ॥ अणुर्महान् रुद्रः सूलो वशीविदां च ताधारः ॥ ८ ॥

अचपादिश्चतश्चक्षुर्विभवतोबाहुरच्युतः॥१००॥ विश्वतोमुख आधारस्त्रिपादिकृतिरव्ययः॥ व्यासो व्यासगुरुः सि
 धिः सिद्धिः सिद्धिनायकः॥१॥ जगत्पद्मा जगत्प्राणो जगन्मित्रं जगत्प्रियः॥ देवसूर्वरभूर्विचसर्गस्थितं तत्त्वं कुरुतः॥
 सिद्धचारणगंधर्वयक्षविद्याधराचिंतितः॥ गरुडं ह्यहं धर्मो गदापाणिर्निरंकुशः॥३॥ सहस्राक्षो नगो द्वारः सुरानीकज
 या वहः॥ चतुर्वर्गः कृष्णवर्मा कालनूपुरतोडरः॥४॥ उर्वरेता वाक्यतीक्ष्णो नारदादिमुनिस्तुतः॥ चिदानंदतनुर्यज्ञस्त
 पस्वी कुरुणा र्णवः॥५॥ पंचाग्नियागसंस्था हरनेत गुणनामभरतः॥ त्रिवर्गः सूरितारातिः सुररत्नत्रयीतनुः॥६॥ याप
 ज्जकश्चिरं जीवीरत्नं सहस्रपातः॥ भालश्चंद्रश्चरपासाः सूर्यसंघं लभ्यगहः॥७॥ अनंतशीर्षा त्रेताग्निः प्रस
 नेषु निषेवितः॥ सच्चिनेयप्रमानंदो निरातंकः परायणः॥८॥ पुराणो निर्विकारः पूर्णार्थः पुण्यवैभवः॥ निराश्रयो श
 मी गर्भो नरो नारायणत्मकः॥९॥ वेदाध्ययनसंतुष्टश्चित्तरामो नरोत्तमः॥ अपारचिषणः सव्यस्त्रिवृत्तिर्गुणसागरः
 १०॥ निर्विकारः क्रियाधारः सुरमित्रं सुरेष्ट कुरुतः॥ आसुवाहश्चित्तनंदः सकलप्रपितामहः॥११॥ मनोनिष्ठस्तपोनिष्ठम
 णिमल्लविमर्दनः॥ उदयाचलश्च लोह्यवग्रहनिवारणः॥१२॥ श्रोतावक्ता शिष्टपालः स्वस्तिः सलिलाधिपः॥
 वर्णश्रमविशेषज्ञः पर्जन्यः सकलार्तिजितः॥१३॥ विश्वेश्वरस्तपोयुक्तः कलिरोषविनाशनः॥ वर्णवान्चर्णरहितो

म०स०

(७)

ब्रह्मांशो ह्यस्य क्षेत्रं स्वरवर्णानि रूपितः ॥ वेदांतवचनातीतो वर्णश्च मपरायणः ॥ २९ ॥ दृग्दृश्यो भयरूपैको मेनापतिसम-
र्चितः ॥ सत्त्वः सकलद्रष्टा कृतपर्णाश्मस्यति ॥ ३० ॥ वर्णश्च मपरित्राता सत्त्वाभ्रद्रादिवर्णवान् ॥ वसुधो द्वारकरणः का-
लोपाधिः सदागतिः ॥ ३१ ॥ दैतेयसूदनोतीतस्मृतिहोवडवानलः ॥ समुद्रमथनाचायो विनश्यो यज्ञदैवतं ॥ ३२ ॥ दृष्टा दृष्ट-
यातीतो हेमाद्रिर्हरिचंदनः ॥ निषिद्धनास्तिकमतिर्यज्ञभुक् पारिजातकः ॥ ३३ ॥ सहस्रभुजहाशंतः पापारिः क्षीरसागरः ॥
राजाधिराजः संतानः कल्पवृक्षस्तनूनपात् ॥ ३४ ॥ धन्वंतरिर्वैदवकाचितो भस्मांगवाब्धुचिः ॥ काशीधरः शोणभद्रो
बाणसुरवरप्रदः ॥ ३५ ॥ रजसुः खंडिताधर्मो भिचारनिवारणः ॥ संदोयागफलदस्तमसोदमवान् रामी ॥ ३६ ॥ वर्णश्च
मानंदपोदृष्टा फलप्रदः ॥ अपिलस्त्रिगुणानंदः सहस्रफणसंवितः ॥ ३७ ॥ कुबेरो हिमवान् रास्त्रं त्रयीधर्मप्रवर्तकः ॥ आ-
दिशो ते यज्ञफलं शक्तित्रयनिवारणः ॥ ३८ ॥ दुर्वसाः पितृलोको गीरसिंहः पुराणवित् ॥ अग्निमीलेस्फुरन्मूर्तिः स्वांतज्यो-
तिः स्वरूपकृतः ॥ ३९ ॥ सकलोपनिषत्कृतां बरोष्माणमोचनः ॥ तत्त्वज्योतिः सहस्रांशुरिषेत्योर्जलसत्तनुः ॥ ४० ॥ यो-
गज्ञानमहाराजः सर्ववेदांतकारणः ॥ योगज्ञानमदानंदो ह्यनयाया हिरूपवान् ॥ ४१ ॥ ज्योतिरिंद्रियसंवेद्यः स्वाधिष्ठान-
विज्जंभकः ॥ असंख्यब्रह्मखंडग्रीः शन्नो देवीत्वरूपवान् ॥ ४२ ॥ योगज्ञानमहाबोधो ह्यस्य क्षेत्रगोपकः ॥ भ्रूमध्यवेद्यः ॥ ४३ ॥

सुरुपतां॥ न स पत्नीमपिलभे दैधव्यं न प्रयात्केचित्॥ ५८॥ लभेत्प्रीतिमुदासीनापतिभुश्रूषणोरता॥ सर्वाधिकं वरं कन्या
 विरहं न कदापि च॥ ५९॥ जातिस्मरत्त्वमाप्नोति पठेनाश्च वणादपि॥ सबलङ्गीः सरलां वा तं कवित्वं कविता प्रियः॥ ६०॥
 प्रज्ञातिशयमाप्नोति पटुतां ग्रंथधारणे॥ निर्विघ्नां सिद्धिमाप्नोति यः पठेद्ब्रह्मचर्यवान्॥ ६१॥ सर्वरेक्षाकरं श्रेष्ठं दुःखग्रह
 निवारणं॥ सर्वोत्पातप्रशमनं बालग्रहविनाशनं॥ ६२॥ उष्टापस्मारकुष्ठारिहरणं पुण्यवर्द्धनं॥ आयुर्बृद्धिकरं वैवपुष्टि
 दंतोषवर्द्धनं॥ ६३॥ विषमेष्वथि चोरादि संतापे कलहगमे॥ ६४॥ रिपूणां सन्निधाने च नियमेन पठेदिदं॥ मनःक्षोभे विषा
 देवाहर्षोत्कर्षतथैव च॥ ६५॥ इशारंभे समाप्तौ च पठिते वां प्रयत्नतः॥ समुद्रतरणे पोतमंथने गिरिरोहणे॥ ६६॥ कर्षणे
 गजसिंहोदसावधानं पठेदिदं॥ अवर्षणे महोत्पाते दुरययभये तथा॥ ६७॥ शतवारं पठेदेतत्सर्वदुष्टोपशान्तये॥ शनिवारं क
 वारे वाषष्ठांशानियतं पठेत्॥ ६८॥ मङ्गारिं पूजयेद्दिशान्नोजयेद्भक्तिपूर्वकं॥ उपवासमथोनक्तमेकभक्तमयाचितं॥ ६९॥
 यथाशक्ति प्रकूरीत जपे संपूजयेद्गुनेत्॥ प्रतिपत्तिथिमारभ्य षष्ठ्यंतं शुक्लपक्षके॥ ७०॥ अग्रवध्या पठेदेतद्दोमं पूजांतथैव
 च॥ भोजयेद्ग्रवद्यैव ब्रह्मणं श्वस्ववासिनीः॥ ७१॥ नानाजातिभवाभक्ता पूजयेदनिवारितं॥ नानापरिमलैर्द्रव्यैः पल्ल
 वैः कुसुमैरपि॥ ७२॥ दमनोशीरपाच्यादि तत्तत्कालोद्भवैः शुभैः॥ नैशर्भांडारवृणैर्नाना रंजिततंडुलैः॥ ७३॥ पूजयेत्तान्॥ ७४॥

(१)

म०स०

एहिकंसकलंभुक्ताशेषेस्वर्गमवाप्नुयात्॥८८॥मुमुक्षुर्लभतेमोक्षंपठन्निदमनुत्तमं॥सर्वकृतुफलंतस्यसर्वतीर्थफलं
लभेत्॥८९॥सर्वदानफलंतस्यमल्लारिर्येनपूजितः॥मल्लारिरितिनामैकंपुरुषार्थप्रदंध्रुवं॥९०॥सहस्रनामविधायाः
कःफलंवेत्तिसत्ततः॥वेदस्याध्ययनेपूर्णेयोगोभ्यासेचयत्फलं॥९१॥सकलंश्रेयश्चाप्नोतिमल्लारिर्भजनात्प्रिये॥त
वप्रीत्यैमयास्यातंलोकोपकृतिकारणत्॥९२॥सहस्रनाममल्लारिःकिमन्यच्छोतुमिच्छसि॥९३॥इतिश्रीब्रह्मा
उपुराणेशिवोपाख्यानेमल्लारिप्रकृतिभावेमल्लारिप्रस्तावेशिवपार्वतीसंवादेमल्लारिसहस्रनामस्तोत्रंसंपूर्ण
॥॥९॥श्रीमार्तंडार्पणमस्तु॥॥श्रीभवनिशंकरार्पणमस्तु॥॥शुभंभवतु॥॥श्रीरक्त॥॥७॥

॥ ८ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com